

**Силабус курсу
Тренінг з майстерності актора**

**Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма « Акторське мистецтво»**

**Дні занять: понеділок, середа, четвер
Консультації: вівторок, п'ятниця**

Рік навчання: 1-2, Семестр: 1-4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП професор кафедри театрального мистецтва **Хім'як В'ячеслав Антонович**
доцент кафедри театрального мистецтва **Бажанов Микола Леонідович**

Контактна інформація himteatr49@tnpu.edu.ua +380501832091
bazhanov.kolia@gmail.com +380955305725

Опис дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Тренінг з майстерності актора» складена відповідно до освітньої програми «Акторське мистецтво» підготовки бакалаврів спеціальності 026 «Сценічне мистецтво». Предметом вивчення навчальної дисципліни є виховання пластичної культури майбутнього актора.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання
лекції	Прак - тичні	сам. робота		
—	4	1	1. Вступне заняття.	Визначати предмет, завдання та мету курсу, знати визначення поняття «Тренінг». Характеризувати предмет.
—	8	1	2. М'язова напруга. Звільнення м'язів.	Вміти мобілізувати волю у виконанні елементарних дій, реагувати на завдання та точно його виконувати. Подолати мимовільне напруження. Оволодіти м'язовою напругою та знати принципи звільнення від м'язової скутості. Самоконтроль звільнення м'язів.
—	8	1	3. М'язовий контролер.	Вміти проводити релаксацію окремих груп м'язів, знімати напруження, свідомо розділювати групи м'язів. Виробити в собі «м'язового контролера», який буде підпорядковувати м'язи тіла відповідно до завдання.
—	8	3	4. Основи біомеханіки.	Освоїти навички виразного руху. Вміти підпорядковувати дії певному ритму, контролювати баланс, фіксувати ракурси тіла (позиції). Аналізувати свої дії. Вміти працювати з предметом, взаємодіяти з групою та сценічним простором. Характеризувати тренінг по Мейерхольду.
—	8	3	5. Основи жонгливання.	Розвинути ритмічність, спритність, координацію. Вміти зосереджувати увагу на об'єкті. Виробити швидкість рухів рук. Самоконтроль внутрішнього самопочуття. Розуміти

				техніку жонглювання. Вміти жонглювати самостійно та в парі зі зміною темпу. Виконувати практичні вправи з м'ячиками.
—	6	1	6. Сценічна увага.	Розуміти поняття «сценічна увага». Виробити навички і уміння зосереджувати увагу на тому чи іншому об'єкті в уявних чи реальних площинах. Знати види уваги, розрізняти механічну та творчу увагу. Характеристика, концентрація уваги. Вміти розподіляти кола уваги. Виконувати практичні вправи.
—	6	1	7. Елементи сценічної уяви.	Розуміти поняття «сценічна уява». Вміти уявляти відповідно до поставлених завдань, розвинути «кінострічку бачень». Практично володіти вправами на розвиток сценічної уяви.
—	6	1	8. Спостереження.	Розуміти поняття «спостереження». Навчитися спостерігати за об'єктами та відтворювати їх манери та поведінку. Розвинути зорову пам'ять, відчуттів, вміти концентруватися на звуках.
—	6	1	9. Сприйняття.	Знати роль сприйняття у роботі актора на сценічному майданчику. Виховати почуття легкості, прекрасного, форми, цілісності.
—	6	3	10. Емоційна пам'ять.	Знати поняття «емоційна пам'ять». Вміти користуватися та керувати емоційною пам'яттю на сценічному майданчику. Практично виконувати вправи на розвиток емоційної пам'яті відповідно до поставлених запропонованих обставин.
—	6	2	11. Пам'ять на відчуття.	Вміти користуватися зовнішніми та внутрішніми «манками» для відтворення емоційної пам'яті. Володіти тренажем комплексу вправ на відтворення людських відчуттів, акторської збудливості.
—	5	2	12. Акторська пластика.	Розвиток творчого мислення, імпровізації, почуття композиції, міри, смаку. Знати вправи на тренування міміки, дихання, пластики рук та ніг, невербальні рухи, на зосередженість і зняття недоречного сміху. Вміти знаходити пластичне рішення мізансцени.
—	5	1	13. Акторське тіло.	Вміти активно та виразно виконувати дії руками. Вміти легко, вільно та правильно керувати та виконувати рухи відповідно до поставленого завдання. Навчитися навантажувати дії емоціями. Формувати розкуте внутрішнє акторське самопочуття. Виробити пластичну техніку тіла. Практично виконувати вправи на сценічному майданчику.
—	5	1	14. Елементи сценічної дії.	Розуміти поняття «сценічна дія». Навчитися користуватися «магічним якби» та органічно діяти в запропонованих обставинах. Виконувати практичні фізичні вправи, прості та складні етюди, мініатюри із психофізичною дією.
—	4	1	15. Рух у мізансцені.	Навчитися швидко орієнтуватися в часі і просторі. Вміти взаємодіяти із партнерами та володіти координацією. Виконувати запрограмовану педагогом мізансцену; виконувати точний ритмічний і пластичний малюнок руху. Осмислювати словесне завдання педагога. Вміти самостійно розробляти етюди з точним дотриманням придуманого

				малюнку руху.
—	5	1	16. Темпоритм.	Знати поняття «темпоритм». Характеризувати значення швидкості та темпу руху. Вміти розрізняти швидкості. Розробити точний малюнок руху. Виконувати етюди у запропонованому темпоритмі.
—	8	2	17. Етюди.	Знати поняття «сценічний етюд». Вміти виконувати етюд на задану тему педагогом, а також самостійно придумувати та практично втілювати складний етюд на сценічному майданчику.
—	8	2	18. «Туалет актора»: елементи акторської техніки.	Знати та розуміти поняття «туалет актора». Виконувати комплексне тренування всіх елементів акторської техніки. Виконувати вправи з суміжних дисциплін (сценічної мови, сценічного руху). Характеризувати та вміти проводити групові тренувальні заняття.
—	8	2	19. Акторська етика.	Знати компоненти акторської етики: гриму (макіяжу), зовнішнього вигляду, поведінки (етики), ставлення до роботи. Характеризувати акторську етику. Освоїти правила роботи актора у театрі. Знати правила поведінки актора під час репетиції та вистави.

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ФК 1	Здатність втілювати акторський та режисерський задум виразними засобами мистецтва.
ФК 3	Здатність створити за допомогою уяви запропоновані обставини п'єси та ролі, чітко визначити місце персонажа в системі образів п'єси.
ФК 4	Здатність створити творчий задум ролі, визначити її перспективу, здатність самостійно працювати над роллю.
ФК 10	Здатність сприймати нові знання у галузі культури та мистецтва та інтегрувати їх із уже наявними, зорієнтуватися на рівні спеціаліста в певній вузькій області театрального мистецтва, яка лежить поза межами вибраної спеціалізації.
ФК 14	Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.
ПРН 6	Володіти психотехнікою репетицій та методикою роботи з різними видами професійних і непрофесійних виконавців
ПРН 7	Уміти використовувати різні види театральних технік.
ПРН 8	Вміти самостійно відтворювати в художніх сценічних образах власну здатність до творчого сприйняття світу.
ПРН 22	Органічно та цілеспрямовано діяти в умовах вимислу, творчо втілювати сценічні завдання режисера, балетмейстера, постановника пластики; співати у хорі, ансамблі, соло.

Літературні джерела

1. Акторська майстерність: тренінг: навчально-методичний посібник. / В.А. Хім'як. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2014. – 96 с., іл.
2. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: Навч. посіб. – Вид. 2-е, виправлене та доповнене. – К.: Вид-во Ліра-К, 2016. – 304 с.
3. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія / М. М. Барнич. – К.: Вид-во «Пінзель»; ФОП Рябчий І. С., 2018. – 200 с.
4. Березкіна-Орлова В., Баскакова М. Тілесно-орієнтована психотехніка актора. – М., 2006.
5. Грачева Л. В. Акторський тренінг: теорія і практика. – СПб: Речь, 2003. – 168 с.
6. Кристи Г. Воспитание актера школы Станиславского.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) тему можна здати в узгоджений із викладачем день.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Поточна практична та самостійна робота	50
Підсумковий контроль (екзамен)	50

Залік здійснюється шляхом накопичення балів.